

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงได้เลือกกลุ่มเป้าหมายของการศึกษา เครื่องมือ วิธีการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

เพื่อให้การศึกษาวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาเป็นตัวอย่างของสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ โดยมี วัตถุประสงค์เป็นหลักประกัน (สินเชื่อรถแลกเงิน/การรับจัดไฟแนนซ์) โดยมีที่มาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลจากผู้ประกอบธุรกิจ ข้อมูลจากผู้บริโภคซึ่งเป็นคู่สัญญา และข้อมูลจากสำนักงานนายความ ในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและสะท้อนให้เห็นความเป็นไปของการ ประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อ โดยมีวัตถุประสงค์เป็นหลักประกัน และรูปแบบของสัญญาที่ผู้ประกอบการ เลือกใช้ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อสัญญาดังกล่าวว่ามีผลอย่างไรในทางกฎหมาย

2. เครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ดังนั้น จึงเลือกใช้เครื่องมือในการวิจัยในลักษณะของการใช้แบบฟอร์มบันทึกข้อมูล โดยการบันทึกผล การศึกษาผ่านแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาวิจัยใน ประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ รูปแบบและลักษณะของสัญญา ผลของสัญญา เปรียบเทียบและชี้ให้เห็นถึง ปัญหาของสัญญาและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ ตลอดจนนำไปสู่การมีข้อเสนอแนะรูปแบบของ สัญญาที่เหมาะสมสามารถสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคและไม่กระทบต่อการดำเนินธุรกิจของ ผู้ประกอบการ

ตัวอย่าง แบบบันทึกเปรียบเทียบข้อสัญญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่าง	บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง		
	พ.ร.บ.คุ้มครอง ผู้บริโภค พ.ศ.2522	พ.ร.บ. ข้อสัญญาที่ไม่ เป็นธรรม พ.ศ.2540	ป.พ.พ.
ประเด็นข้อสัญญา			

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงในลักษณะของการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากการรวบรวมข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนผู้ประกอบการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน (สินเชื่อรถแลกเงินการรับจัดไฟแนนซ์) ในจังหวัดเชียงใหม่ สถิติการร้องเรียนและ/การฟ้องร้องคดีที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการรวบรวมตัวอย่างของสัญญา โดยมีวิธีการในการได้มาซึ่งตัวอย่างสัญญาทั้งจากการร้องขอจากผู้ประกอบการ จากคู่สัญญาซึ่งเป็นผู้บริโภค และจากสำนักงานนายความในจังหวัดเชียงใหม่

นอกจากนี้แล้วลักษณะของการวิจัยดังกล่าวนี้ถือเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยจึงได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างสัญญาที่เกี่ยวข้องว่าเป็นเอกสารที่เป็นความลับ มีเจ้าของลิขสิทธิ์ และเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจกระทบสิทธิของบุคคลอื่น ผู้วิจัยจึงต้องใช้ความระมัดระวังในการนำเสนอข้อมูลที่น่านำไปสู่การกระทบสิทธิของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและนำไปสู่การฟ้องร้อง ดังนั้น ตัวอย่างสัญญาที่นำมาใช้ในการวิจัยจะต้องตรวจสอบให้ได้ความจริงถึงแหล่งที่มา การปกปิดข้อมูลซึ่งจะกระทบสิทธิของบุคคลอื่น และจะต้องมีจำนวนตัวอย่างสัญญาในจำนวนที่เพียงพอและ/หรือมีลักษณะของสัญญาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะนำไปสู่ผลการวิจัยที่ถูกต้องต่อไป

เพื่อให้การวิจัยได้รับข้อมูลที่ถูกต้องรอบด้าน ผู้วิจัยจึงได้จัดให้มีการประชุมระดมความคิด (Focus group) จำนวน 1 ครั้ง โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งจากตัวแทนผู้บริโภคที่ได้ที่ได้รับผลกระทบจากการทำสัญญา ตัวแทนผู้ประกอบการผู้ให้สินเชื่อ นายความในจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมแลกเปลี่ยนความเห็น โดยเปิดโอกาสให้มีการซักถามและให้ความเห็น ซึ่งผลที่ได้จากการการประชุมเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาวิจัยทำให้ทราบถึงลักษณะของการทำสัญญาในธุรกิจการให้สินเชื่อรถแลกเงิน/การรับจัดไฟแนนซ์ ผลกระทบของข้อสัญญากับสิทธิของผู้บริโภค และนำผลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อสัญญาการให้สินเชื่อรถแลกเงิน/การรับจัดไฟแนนซ์กับบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคต่อไป ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดแผนการดำเนินงานวิจัยไว้ ดังนี้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	สถานที่และเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. รวบรวมตัวอย่างสัญญา	- เพื่อให้ได้ตัวอย่างสัญญาที่มีการใช้ในทางปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบการให้สินเชื่อกับผู้บริโภค	จังหวัดเชียงใหม่ (ประมาณ 60 วัน)	- ได้ตัวอย่างสัญญาที่มีการใช้ในทางปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบการให้สินเชื่อกับผู้บริโภค

กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	สถานที่และเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกลุ่มและแบ่งประเภทของสัญญาที่มีการนำมาใช้ในการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน 		<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดกลุ่มและแบ่งประเภทของสัญญาที่มีการนำมาใช้ในการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน
<p>2. จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและรับฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสัญญาระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจการให้สินเชื่อกับผู้บริโภค</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบและลักษณะของการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน - เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของสัญญาที่นำมาใช้ในการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน - เพื่อให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อคู่สัญญาในสัญญาการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน 	<p>จังหวัดเชียงใหม่ จัดประมาณเดือน (ประมาณเดือน พ.ย. 51-ม.ค.52)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทราบถึงรูปแบบและลักษณะของการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน - ทราบถึงลักษณะของสัญญาที่นำมาใช้ในการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน - ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อคู่สัญญาในสัญญาการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน
<p>3. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ข้อสัญญากับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการให้บริการรับจัดไฟแนนซ์ในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค - เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบของสัญญาที่เหมาะสมและสร้างความเป็นธรรมให้ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ 	<p>คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ (ประมาณ 90 วัน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ได้ผลวิเคราะห์ข้อสัญญากับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการให้บริการรับจัดไฟแนนซ์ในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค - ได้ผลเปรียบเทียบรูปแบบของสัญญาที่เหมาะสมและสร้างความเป็นธรรมให้ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ

4. การวิเคราะห์

ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยวิเคราะห์และแยกลักษณะของการทำสัญญาในธุรกิจการให้สินเชื่อโดยมีรถยนต์เป็นหลักประกัน(สินเชื่อรถแลกเงิน/การรับจัดไฟแนนซ์) ว่ามีลักษณะของสัญญาใดตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเมื่อได้ลักษณะของสัญญาดังกล่าวแล้วทำการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการให้สินเชื่อรถแลกเงิน/การรับจัดไฟแนนซ์ที่กระทบสิทธิของผู้บริโภค และวิเคราะห์ข้อสัญญากับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคว่า ลักษณะของสัญญาดังกล่าวมีประเด็นใดบ้างที่ขัดต่อกฎหมายและ/หรือส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

PAYAP UNIVERSITY